

" Waterkwaliteit en visbestand in de waterloop Burggravenstroom anno 2026 "

1. Inleiding

De Burggravenstroom is een artificieel gegraven waterloop die een verbinding vormt tussen het Afleidingskanaal van de Leie en de Avrijevaart.

De Burggravenstroom is een waterloop van ongeveer 33 km lang en een kleine 20 meter breed.

2. Waterkwaliteit

Op de dag van het visonderzoek in 2025 werden er geen metingen van de waterkwaliteit uitgevoerd. De Vlaamse Milieu Maatschappij (VMM) volgt de waterkwaliteit op verschillende locaties in Vlaanderen in het kader van de EU Kaderrichtlijn Water op.

Waterkwaliteitsgegevens kunnen geraadpleegd worden via de meetresultaten van de VMM (<https://www.vmm.be/data/waterkwaliteit>).

Specifiek voor dit onderzoek waren er 5 meetpunten gelegen op de Burggravenstroom (Tabel 2) waarbij er recente meetgegevens beschikbaar zijn. De resultaten van het meetpunt 789900 (2024) werden geanalyseerd gezien deze volledig waren (in parameters en naar opvolging per maand toe) en het meest recent. Van de andere meetpunten waren enkel gegevens van pesticiden analyses beschikbaar. De waarden werden getoetst aan de milieukwaliteitsnormen van het type kleine beek.

Er was slechts 1 meetpunt beschikbaar op de Burggravenstroom met recente meetgegevens van de algemene waterkwaliteit, namelijk 789900. Op basis van de 12 metingen uitgevoerd in 2024 kunnen we stellen dat de waterkwaliteit eerder matig is. Er lijkt ook een vrij hoge chloride- en zoutconcentratie te zijn wat vermoedelijk ook bijdraagt aan een verhoogde geleidbaarheid en dat ondanks dat 2024 een eerder nat jaar was. Er is een verhoogde CZV concentratie en verlaagd zuurstofgehalte wat duidt op mogelijke verontreiniging en resterende lozingen. In april treedt er oversaturatie op van het zuurstofgehalte wat mogelijk te linken is aan algenbloei.

a) Huidige toestand

De evolutie van de waterkwaliteit evenals de doelstellingen per waterlichaam kan handig opgevolgd worden via de waterdashboards die online staan: *Dashboard oppervlaktewaterlichamen*. [[Dashboard oppervlaktewaterlichamen](#)] [Zie ook achteraan de Tabellen: CIW – Bekken van de Gentse Kanalen]

De resultaten voor de Burggravenstroom zijn te vinden onder de resultaten voor het Vlaamse waterlichaam Avrijevaart+Sleidingsvaardeken (VL05_152).

b) Toekomstperspectieven

De verschillende geplande acties zijn terug te vinden in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027.

Dit is eveneens online raadpleegbaar:

<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/stroomgebiedbeheerplannen-2022-2027>.

[<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/stroomgebiedbeheerplannen-2022-2027>]

De rapportage over deze acties is terug te vinden in het wateruitvoeringsprogramma:

<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/wateruitvoeringsprogramma>.

[<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/wateruitvoeringsprogramma>]

De Lieve, Brakeleiken, Burggravenstroom, Avrijevaart en Nieuwe Kale zijn allen speerpuntgebied klasse 3. Het gebied heeft enkel nog natuurlijk herstel nodig om na 2027 de goede ecologische toestand te kunnen bereiken. De waterkwaliteit is belangrijk in functie van drinkwaterproductie.

Watering De Burggravenstroom onderzoekt de mogelijkheden voor structuurherstelmaatregelen op waterlopen 2e en 3e categorie.

Het verhogen van de structuurkwaliteit draagt onder meer bij aan het zelfzuiverend vermogen van de waterloop. Verspreid in het afstroomgebied zijn er verschillende locaties waar mogelijkheden liggen voor structuurherstel. (8A_D_0124, 8A_D_0125, 8A_D_0117)

Hoever staat men?

De Watering zal de Burggravenstroom op verschillende plaatsen deze oevers meer ecologisch inrichten. Er is begin 2023 een terreinbezoek uitgevoerd door de Watering en het bekkensecretariaat om de mogelijkheden te bekijken. Een projectvoorstel voor oeverherstel van de Burggravenstroom is uitgewerkt en ingediend voor betoelaging vanuit de projectoproep Levend Water. Op heden is de financiering van het project niet sluitend.

Wat staat er te gebeuren?

Het project van structuurherstel op de Burggravenstroom ligt op heden stil. Het verstrekt aanbeveling om het bestaande ontwerp te herwerken naar een meer natuurlijke variant.

[Zie: Bekken Gentse Kanalen – Wateruitvoeringsprogramma juni 2025 – Integraal Waterbeleid]

3. Afvissingen

Het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek (PCM) voerde, in opdracht van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en de Provinciale Visserijcommissie van Oost-Vlaanderen, een onderzoek uit naar de visstand van de Burggravenstroom in juni 2025.

a) Inleiding

Eerder onderzoek door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) heeft aangetoond dat er in 2009 een lichte achteruitgang werd vastgesteld in het visbestand in vergelijking met 2004 (Van Thuyne en Breine 2010).

Het onderzoek uitgevoerd door het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek in 2019 (Boets *et al.* 2019) gaf aan dat er een gevarieerd visbestand aanwezig was in de Burggravenstroom met een degelijke populatie aan snoek en zeelt. De totale biomassa was relatief laag, maar eerder normaal en typisch voor minder productieve systemen.

De visstand leek redelijk stabiel te blijven gedurende de periode 2010-2019. Om de verdere evolutie in het visbestand na te gaan werd er een nieuw vervolgonderzoek uitgevoerd in 2025 op de locaties die ook in 2019 onderzocht werden.

[Zie : Boets P. 2025. *Visonderzoek van de Burggravenstroom (2025)*. Studie uitgevoerd in opdracht van het Agentschap voor Natuur en Bos en de Provinciale Visserijcommissie. 14p.]

b) Studiegebied in onderzoek van 2025

In het onderzoek van 2025 werden vier verschillende trajecten onderzocht in de Burggravenstroom op 5 juni 2025 (Tabel 1). Voor een gedetailleerde beschrijving van het studiegebied verwijzen we naar Boets *et al.* (2019).

c) Visonderzoek

Het visonderzoek geeft aan dat er een lichte achteruitgang is in de aantallen en diversiteit van de vier locaties die in 2019 werden onderzocht. In totaal werden er 12 vissoorten gevangen in 2025 en 13 vissoorten in 2019, wat ongeveer gelijk is, maar er tekenden zich wel sterke veranderingen af per locatie.

Meest stroomafwaarts (locatie 323) zien we vooral een afname van blank- en rietvoorn en een toename van blauwbandgrondel. Op locatie 325 is er een toename in diversiteit maar eveneens een afname in aantallen per soort en dan vooral van baars en blankvoorn. Op locatie 407 en 408 is een gelijkaardig beeld met vooral een daling van de aantallen en dus de biomassa.

Wanneer we naar de data verzameld door het PCM kijken op langere termijn, dus voor 2019, zien we dat alleen locatie 325 er op vooruit is gegaan maar dat de drie andere locaties een afname tonen van het aantal soorten en de totale aantallen.

De data afkomstig van het INBO (<https://visreporting.inbo.be/>) is ongewijzigd sinds het vorige rapport opgesteld door Boets *et al.* (2019). Over de drie jaar heen 2004, 2009 en 2012 is er variatie in de soortenaantallen en biomassa waar te nemen. Meer stroomopwaarts ligt de diversiteit globaal gezien lager. Als we het onderzoek van 2025 vergelijken met de gegevens van 2012 verzameld door het INBO en de gegevens van 2019 verzameld door het PCM zien we een daling in de diversiteit en de totale aantallen over alle meetpunten heen.

d) Besluit

Het visonderzoek van 2025 geeft aan dat er een achteruitgang is in het visbestand op de onderzochte locaties zowel qua diversiteit als aantallen. Er werd slechts op één locatie fysico-chemische metingen uitgevoerd door de VMM maar op basis hiervan lijkt dat de chemische waterkwaliteit onvoldoende is om een goede biologische gemeenschap te huisvesten. Vooral de lage zuurstofgehalten lijken hierin een knelpunt te zijn.

Verder is de Burggravenstroom hoofdzakelijk een rechtgetrokken kanaal met weinig habitatstructuur en bijvoorbeeld schuil- en paaiplaatsen voor vissen. Er is ook nog een stuw aanwezig wat vrije vismigratie belemmert.

Verder inzetten op ecologisch herstel in combinatie met eventuele herbepotingen zullen noodzakelijk zijn om de visstand te ondersteunen.

VERBEIREN Marc

Wolvertem, februari 2026

{ BRON : schriftelijke parlementaire vraag gesteld door Vlaams volksvertegenwoordiger Eva DE BLEEKER in het Vlaams Parlement ; zie :

vraag gesteld aan de minister van Omgeving (Milieu) Jo BROUNS :
“ *Bulletin van Vragen en Antwoorden* “ , Vlaams Parlement , zitting 2025-2026 , vraag nr. 347 van 9 januari 2026 } .

TABEL 2

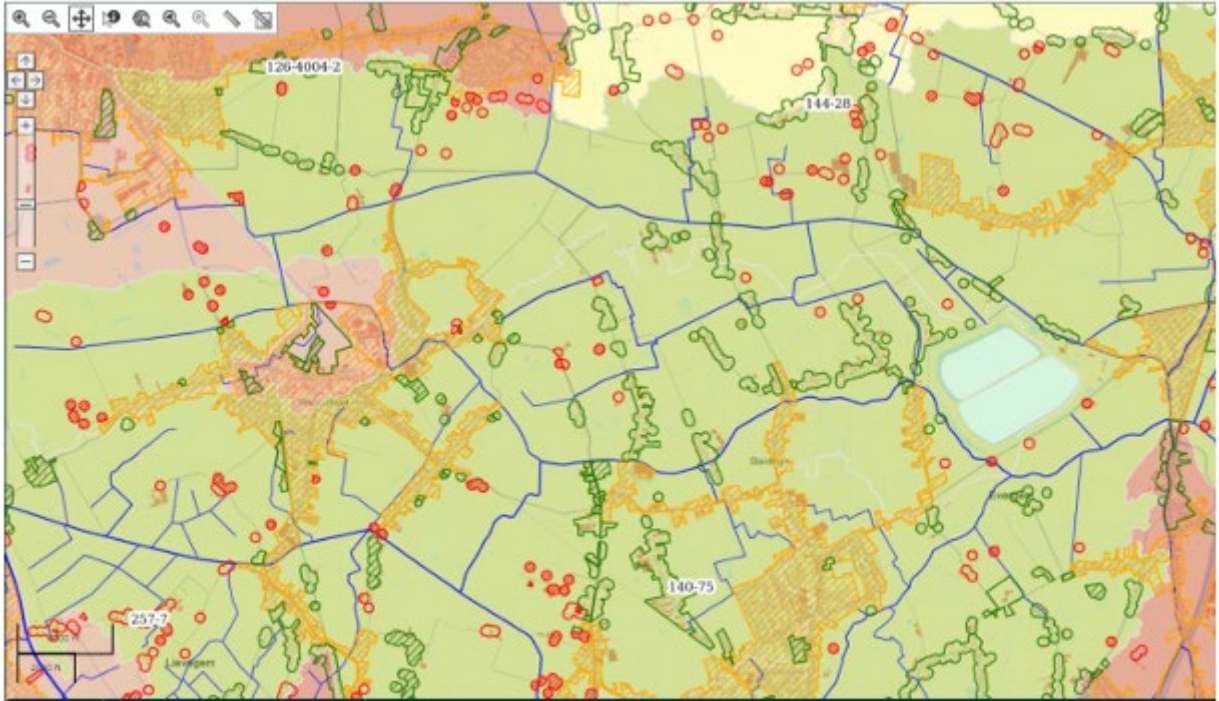
Tabel 2 – Overzicht van VMM nummers met omschrijving en X en Y coördinaten in Lambert 72 voor de 5 meetpunten gelegen op de Burggravenstroom.

VMM nr	Lambert X	Lambert Y	Omschrijving
789900	105091	205748	Kluizen,Schildeke,Kluisstraat
789950	103523	206069	Warande, opw weg
790000	102711	206635	Ertvelde,Spiegelstraat,opw weg Vierhuizenstraatje, grens
790500	100055	206747	Evergem/Kaprijke
791000	97377	206916	De Reu's Wallen,Zoutweg,thv brug

TABEL 3

Tabel 3 – Resultaten van het meetpunt 789900 (12 metingen in het jaar 2024) getoetst aan de milieukwaliteitsnormen van het type kleine beek. CZV: chemische zuurstofvraag, EC20: geleidbaarheid,

variabele	eenheid	norm	toetsingscriterium	789900
Chloride	mg/l	120	90-percentiel	141.8
CZV	mg/l	30	90-percentiel	47.5
EC 20	µS/cm	600	90-percentiel	1024.9
KjN	mg N/l	6	90-percentiel	2.45
N t	mg N/l	4	zomerhalfjaargemiddelde	2.24
NO3-	mg N/l	10	90-percentiel	2.35
O2	mg/l	6	10-percentiel	4.15
O2 verz	%	120	max	124.7
oPO4 f	mg P/l	0.1	gemiddelde	0.06
P t	mg P/l	0.14	zomerhalfjaargemiddelde	0.31
pH	-	6.5-8.5	min-max	7.28-8.27
SO4	mg/l	90	gemiddelde	68.9
T	°C	25	max	20.6
ZS	mg/l	50	90-percentiel	10.56

Figuur 6 – Uitvoerings- en zoneringsplannen van de omgeving van de Burgravenstroom. De groen clusters duiden op nog af te koppelen lozingspunten. De rode open clusters duiden op individuele te behandelen afvalwaterinstallaties die nog moeten gerealiseerd worden.

TABEL 1

Tabel 1 – Overzicht van de verschillende locaties waar er een traject is afgevis met aanduiding van de X en Y coördinaten (Lambert 72) en de beviste afstand. De locatienummers komen overeen met deze die zijn opgenomen in de visdatabank opgesteld door de provincie Oost-Vlaanderen.

ID	X	Y	Beschrijving	Beviste afstand (m)
407	105146.6634	205756.8279	Stroomafwaarts brug Kluisstraat	100
325	103769.3925	205878.1343	Stroomopwaarts Schildekebrug	100
323	101668.8483	206707.2586	Stroomopwaarts stuw Heidebrug	100
408	97399.13996	206921.6705	Koude Keuken	100

CIW - Oppervlaktewaterlichamen per bekken

Bekken van de Gentse Kanalen

Toon fiches lokaal waterlichaam van 1ste orde <ul style="list-style-type: none">KarakteriseringDoelstellingenDruk en impactanalyseBeoordelingKwaliteitsnormen gevaarlijke stoffen	L117_219	BURGRAVENSTROOM	Assenede, Eeklo, Evergem, Kaprijke, Lievegem
--	----------	-----------------	--